

КВАЛИФИКАЦИОННИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ

ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

БАКАЛАВЪР :

СПЕЦИАЛНОСТ “ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МУЗИКА”

Област на висше образование:	1. Педагогически науки
Професионално направление: музика	1.3. Педагогика на обучението по музика
Образователно-квалификационна степен:	бакалавър
Професионална квалификация:	учител по музика

Квалификационната характеристика на **учителя по музика с образователно-квалификационна степен “бакалавър”**, придобил висше образование в Шуменския университет “Епископ Константин Преславски”, както и учебният план, осигуряващ неговата подготовка, са съобразени с Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за ОКС “бакалавър”, “магистър” и “специалист” – ПМС № 162/2002 г., с Националния класификатор за професиите (МТСП, 2006 г.) и с Инструкция № 2/29.07.1994 г. за изискванията за заемане на длъжността “учител” или “възпитател”, съобразно придобитото образование, професионална квалификация и правоспособност, изм. ДВ – бр. 8/12.09.2003 г.

1. ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Специалността “Педагогика на обучението по музика” има за цел да подготви музикални педагози с възможност за пълноценна изява и реализация в областта на музикалното възпитание и обучение като: учители по музика в детската градина и СОУ (начална, средна и горна степен); учители в музикални училища и в паралелки с профил “Музика”, преподаватели в школи по изкуствата, центрове за работа с деца, културни клубове/домове и читалища. Това определя насочеността на обучението на студентите в ОКС “бакалавър” към:

- Цялостна фундаментална, общотeorетична и общопрофесионална подготовка, която осигурява интегративни и интердисциплинарни знания в сферата на музикознанието, психологията и педагогиката;
- Професионални музикално-изпълнителски и музикално-педагогически умения, съответстващи на изискванията на съвременната образователна система;
- Компетенции за реализиране на музикално-педагогическа, изпълнителска и културно-просветна дейност;
- Образователна среда, както за опознаване на професионалните реалности и предизвикателства в музикалната практика, така и за овладяване на методи и техники за самостоятелна подготовка, осигуряващи учебна самостоятелност на младия специалист;
- Подготовка за изпълнение на професионалните си задължения в съвременното информационно общество, чрез добиване на компютърна и информационна грамотност;
- Адекватен личен опит, съответстващ максимално на бъдещата му професионална дейност като учител по музика;
- Диагностична компетентност за използване на съвременни методики при оценяване на музикалното развитие и възпитаност като критерии за ефективността на музикално-възпитателния и образователен процес.

Така в квалификационната характеристика на специалиста “бакалавър” на преден план се извеждат следните акценти:

- Високи изисквания относно подготовката на учителя по музика, чиято същност е добиване на музикална, музикално-педагогическа и практическа компетентност, за да осигури висок професионализъм на завършилите специалността и възможност за отговор на постоянно усъвършенстващата се образователна система;
- Изграждане на професионално-личностни качества, способности и стремеж към непрекъснато самоусъвършенстване, самообразование и саморегулация, т.е. качества и способности, благодарение на които учителят по музика ще осъществява непрекъснато качествени изменения в сферата на собствената си професионална дейност;
- Съобразяване със световните образователни стратегии за нов тип педагогически взаимодействия и стратегии към децата и учениците - субект на музикално-възпитателния процес;
- Съвременни критерии за качеството на висшето образование, като от студентите - бъдещи учители по музика - се изисква умение за търсене и анализиране на научна информация в областта на музикознанието, музикалната педагогика и психология, както и добиване на образователна, комуникативна и организационна компетентност.

II. КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ - компетенции на завършилите студенти ОКС “бакалавър”

Обучението на бъдещия учител по музика е насочено към формиране на интелектуално-познавателна, мотивационно-ценностна, педагого-комуникативна и действено-практическа компетенция.

II.1. Област и обхват на знанията

Завършилите ОКС “бакалавър” по специалността “Педагогика на обучението по музика” трябва да притежават знания за:

- История на музикалното изкуство и съвременни тенденции в неговото развитие - епохи, стилове, жанрове, направления;
- Особеностите на българския музикален фолклор - фолклорни области, празнично-обреден календар, функциониране в съвременните условия и др.;
- Специфичността на музикалното изкуство - елементи на музикалната изразност, музикални форми, особености на музикалната драматургия;
- Устройството, изпълнителски възможности и специфични функции на хоровите и оркестровите формации;
- Съвременните направления в музикалната естетика;
- Съвременните теории в психологията на способностите, психологията на музикалните дейности, разкриващи психологическите механизми на взаимодействието “човек - музикално изкуство” и възрастовите особености на музикалното развитие в предучилищна и училищна възраст;
- Актуалните тенденции и перспективи за развитие на българската образователна система, държавни образователни изисквания за учебно съдържание по музика в детската градина и училището;
- Организационните форми и съвременните дидактически технологии за качествено осъществяване на музикално-образователния процес;
- Психодиагностиката на музикалността, музикалното развитие и музикалната възпитаност и психодиагностичните методи за проследяване степента на тяхното развитие и сформираност;
- Съвременните компютърни и информационни технологии в обучението по музика.

Тази общотеоретична, специална музикално-теоретична, психолого-педагогическа и приложно-технологична подготовка улеснява и постепенно включва студента в процеса на професионалната идентичност.

II.2. Област и обхват на уменията

II.2.1. Лични компетенции:

- Поддържане на широка осведоменост за новостите в областта на музикознанието, музикалната психология и педагогика;
- Изграждане на умение за по-нататъшно самообучение и самоусъвършенстване;
- Създаване на умения за поддържане на професионални взаимоотношения (студент - преподавател, студент - студент), изградени на основа на общи интереси за работа в екип;
- Формиране на професионална мотивираност и отношение към бъдещата професия.;
- Развиване на аналитично, конструктивно мислене и критична наблюдателност, изявена в бързо ориентиране, констатиране и оценяване или отхвърляне, неприемане на готови образци като “единствен модел и истина“;
- Формиране на култура на общуване и спазване на общочовешките ценности и етични норми.

II.2.2. Професионални компетенции

В професионалната си дейност завършилите ОКС “бакалавър” могат да:

- Владееят и използват музикален инструмент на ниво, осигуряващо добра демонстрация и убедителна художествена интерпретация на музикални творби, включени в учебните програми, както и художествено издържан съпровод при изпълненията на деца и ученици;
- Планират, организират, анализират и управляват музикално-образователната дейност с деца и ученици от всички степени на средното училище, както и музикално-художествена или творческа дейност в различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност;
- Познават и претворяват програмите за обучение по музика, съобразно степента на музикално развитие и равнището на музикална образованост на деца и ученици;
- Подбират средствата и методите на обучение така, че да поддържат оптимална активност и емоционален комфорт у обучаваните;
- Поднасят по интересен и достъпен начин музикалната информация и терминология, интерпретират общия характер, жанровете и стиловите особености на демонстрираните от тях музикални произведения;
- Прилагат и правят трансфер на получените знания при вземане на самостоятелни решения в различни музикално-педагогически ситуации;
- Анализират, мотивират, оценяват собствената си работа и предлагат многовариантни решения, отчитайки конкретните условия на музикално-педагогическата работа;
- Осъзнават мястото на учителя в учебния процес за приобщаване на децата и учениците към богатството на музикалното изкуство и за създаване на отношение към него;
- Провеждат вътрешното оценяване на музикалните възможности на учениците, обработват и анализират резултатите от извършения контрол, съгласно Наредба №3/15.04.2003 г. относно системата на оценяване;
- Участват в научно-приложни изследвания, научни и творчески форуми.

III. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите специалността “Педагогика на обучението по музика”, ОКС “бакалавър” могат да бъдат назначавани на следните длъжности:

1. Учител по музика в детските градини.
2. Учител по музика в СОУ (начална, средна и горна степен).
3. Учител по музикален инструмент в училища, паралелки с профил “Музика”, школи по изкуствата, читалища и центрове за работа с деца.
4. Ръководител на ученически хорове и оркестри, вокални групи и инструментални състави, т.е. в различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност.

IV. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОКС “БАКАЛАВЪР” ПО СПЕЦИАЛНОСТ “ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МУЗИКА”

Бакалавърската степен се придобива след четири годишен курс (8 семестъра и 240 кредита) в редовна или задочна форма на обучение, съгласно приложения Учебен план.

Дипломирането се осъществява в два варианта:

Първи вариант: 1. Държавен практико-приложен изпит; 2. Държавен изпит по музика - писмен; 3. Държавен изпит по музика - устен.

Втори вариант: 1. Държавен практико-приложен изпит; 2. Защита на дипломна работа; 3. Държавен изпит по музика – устен.

V. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

1. Да продължи образованието си в образователно-квалификационна степен “магистър”.
2. Да получи второ висше образование.
3. Да участва в различни форми на продължаващо обучение през целия си живот.